

تفاوت حسابرسی داخلی و خارجی

حسابرسی^۱ به معنی بررسی غیرسوگیرانه^۲ صورت‌های مالی می‌باشد. حسابرسان آگاهی از سیستم کنترل داخلی و بازرسی مدارک و سایر روش‌های رسیدگی، شواهد لازم برای تعیین اینکه صورت‌های مالی، تصویری مطلوب و به نسبت کامل از وضعیت مالی شرکت و فعالیت‌های آن در طول دوره مورد رسیدگی ارائه می‌کند یا خیر، گردآوری می‌کنند.

انواع حسابرس

در یک تقسیم بندی کلی از لحاظ تابعیت سازمانی می‌توان حسابرسان را به دو گروه حسابرس داخلی و حسابرس خارجی تقسیم کرد. دامنه کاری حسابرس داخلی گسترده است. حسابرس داخلی سازمان را یاری می‌کند تا بتواند به اهدافش برسد و فرآیندهای راهبری، کنترل‌های داخلی و مدیریت ریسک و همچنین عملیات را بهبود بخشد. حسابرس داخلی با کلیه حوزه‌ها اعم از مالی و غیرمالی، ارتباط داشته و در ارزیابی پیوسته خود از فرآیندها و کنترل‌ها، نظر بر آینده دارد. همچنین حسابرس داخلی در زمینه جلوگیری از انواع تقلب نیز فعالیت می‌کند. حسابرسی داخلی معمولاً در موسسات بزرگ مشاهده می‌شود. حسابرسان داخلی در چارت سازمانی موسسه جایی برای آنان در نظر گرفته شده و حدود وظایف و اختیارات آنان توسط مدیریت روشن شده است.

ماموریت اصلی حسابرس خارجی، اظهار نظر در مورد صورت‌های مالی سازمان است. ماهیت روش کار، مبتنی بر گذشته است زیرا هدف بررسی‌ها این است که آیا صورت‌های مالی منطبق بر استانداردهای حسابرسی هستند، آیا موقعیت مالی سازمان را به درستی ارائه می‌کنند و آیا نتایج عملیات در یک دوره زمانی خاص، به درستی منعکس شده است. حسابرسی خارجی توسط افرادی مستقل از سازمان صورت می‌پذیرد و انتخاب آنها به عهده واحد مورد رسیدگی نیست.

تفاوت‌های حسابرسی داخلی و خارجی

۱. از لحاظ هدف

➤ حسابرسی داخلی: بررسی عملکرد سازمان در جهت کنترل ریسک و رسیدن به اهداف استراتژیک. به منظور نیل به این هدف، حسابرس داخلی فعالیت‌های مالی و غیرمالی شرکت را بررسی می‌کند.

¹ Audit

² Unbiased

➤ حسابرسی خارجی: بررسی اینکه آیا صورت‌های مالی، با توجه به قوانین و استانداردها، وضعیت سازمان را به صورت منصفانه و مطلوب نشان می‌دهند یا خیر

۲. از لحاظ هویت

➤ حسابرس داخلی: حسابرس داخلی می‌تواند توسط سازمان استخدام شود و یا برون سپاری صورت گیرد.

➤ حسابرسی خارجی: یک سازمان مستقل خارجی است که به کار حسابرسی مشغول است.

۳. از لحاظ دستور کاری

➤ حسابرسی داخلی: توسط سازمان مشخص می‌شود و در جهت بررسی ریسک و هدف سازمان فعالیت می‌کند.

➤ حسابرسی خارجی: توسط سازمان حسابرسی مشخص می‌شود و به بررسی تحریف^۳ اقلام صورتهای مالی می‌پردازد.

۴. از لحاظ گزارش دهی

➤ حسابرسی داخلی: به مدیریت، کمیته حسابرسی (در صورت وجود) و هیئت مدیره گزارش می‌دهد.

➤ حسابرسی خارجی: در درجه اول سهامداران و سپس سایر ذی‌نفعان.

۵. از لحاظ قالب گزارش دهی

➤ حسابرسی داخلی: گزارش‌ها متناسب با نیاز مدیریت و در خصوص نحوه مدیریت ریسک و اهداف (حیطه‌ای که حسابرسی

می‌شود) می‌باشد. به عبارت دیگر قالب خاصی ندارد. این نوع حسابرسی، در جهت کمک به سازمان به منظور حرکت رو به

جلوی سازمان می‌باشد، بنابراین انتظار می‌رود که در این زمینه توصیه‌هایی ارائه گردد.

➤ حسابرسی خارجی: دارای قالب استناداری می‌باشد که با توجه به استانداردهای حسابرسی مشخص شده است و به گزارش

منصفانه و درست اقلام صورت‌های مالی با توجه به ملزومات قانونی می‌پردازد. همچنین حسابرس می‌تواند ضعف‌های داخلی را با

استفاده از نامه مدیریت، به مدیریت متذکر شود.

۶. از لحاظ پیگیری

➤ حسابرسی داخلی: پیگیری صورت می‌گیرد تا موارد توصیه شده، عملی شوند. همچنین توصیه‌های صورت گرفته می‌تواند توسط

مدیریت، به عنوان نوعی مشاور برای انجام امور به کار گرفته شود.

³ Misstated

➤ حسابرسی خارجی: تا دوره حسابرسی بعدی هیچگونه اقدامی لازم نیست و در دوره حسابرسی بعدی موارد ذکر شده باید لحاظ شود.

۷. از لحاظ انتشار گزارش

➤ حسابرسی داخلی: به صورت عمومی و در دسترس همگان قرار نمی‌گیرد.
➤ حسابرسی خارجی: هدف اصلی حسابرسی خارجی، ارائه گزارش به عموم مردم می‌باشد. اما نامه مدیریتی، به صورت عمومی منتشر نمی‌شود.

۸. از لحاظ الزام

➤ حسابرسی داخلی: بکارگیری حسابرسی داخلی، اختیاری می‌باشد و هیچ گونه الزامی برای بکارگیری آن وجود ندارد.
➤ حسابرسی خارجی: با توجه به شرایط متفاوت است، زیرا الزامات قانونی متفاوت هستند. گرچه روند فعلی، حرکت به سوی بی‌نیاز شدن و معاف شدن سازمان‌ها از حسابرسی می‌باشد اما ذی نفعانی مانند بانک‌ها و سرمایه گذاران ممکن است که سازمان را ملزم به حسابرسی صورت‌های مالی کنند.

جمع بندی

با توجه به مطالب گفته شده مشخص می‌شود که حسابرسی داخلی به نوعی یک واحد درون سازمانی بوده که در چارت سازمانی جای می‌گیرد و وظایف آن نیز توسط مدیریت تعیین و قالب گزارش‌های حسابرسان داخلی با توجه به نیاز مدیریت، متفاوت می‌باشد. همچنین حسابرسان داخلی دارای نگاهی به آینده می‌باشند. اما حسابرسی خارجی دارای شکل و قالب خاص بوده که با توجه به قوانین و استانداردهای حسابرسی تعیین می‌شود و عملکرد گذشته سازمان را بررسی می‌کنند.